

Генерал-мајор Младен Вуруна, начелник Војне академије

Диплома у руци, шапка у ваздуху

Кадети и млади официри морају да схвате да нису само извршиоци, него и креатори одлука. Другим речима, од њих се не очекује да само добијају задатке и да их у потпуности и беспоговорно извршавају. Они морају да креирају одлуке, али и да преузму одговорност за људе којима командују. Војна академија интелектуално, психолошки, емотивно и физички оспособљава кадете за самостално доношење одлука, али и за суочавање с њиховим последицама.



И ове године, седми пут за редом, испред Дома Народне скупштине биће промовисана најмања класа потпоручника Војске Србије. Пре него што се упуте у јединице у које су распоређени, пот-

поручници ће последњи пут продефиловати у саставу кадетске бригаде, бацити шапке и понети лепе успомене с четворогодишњег школовања на Војној академији. О њиховом образовању и стасавању у мла-

де официре говори начелник те високообразовне институције генерал-мајор Младен Вуруна.

■ *Ове године испред Дома Народне скупштине „шајке ће бацићи“ 161 кадет, међу којима и 32 кадеткиње. Хоће ли се овогодишња промоција разликовати од претходних?*

– Промоција је првенствено намењена онима који сада завршавају Академију, односно будућим потпоручницима. Њима је то, свакако, нешто ново. Први и једини пут у животу. Наравно, намењена је и јавности, с обзиром на то да се догађај директно преноси на Националној телевизији. Промоција, као војничка свечаност, има своје елементе – предају рапорта председнику Републике, дочек државне заставе, интонирање химне, читање указа, доделу награда, обраћање најбољег кадета и председника, свечани дефиле потпоручника и кадета и, на крају, испраћај државне заставе. То је оно што таква војничка свечаност мора да обухвати. Ове године новина је наступ оркестра Гарде с кореографијом којом су већ наступали у свету. Надам се, такође, да ћемо ове године имати богатији ваздухопловни програм. Сатница је иста као и претходних година. У 17.30 почеће промоција, а кадетска бригада ће бити постројена испред Дома Народне скупштине пола сата раније.

■ *Неколико година уназад Војна академија је лидер међу факултетима по броју пријављених кандидата. Шта је шоме допринело?*

– Млађе генерације су много прагматичније него што смо ми некада били. Другим речима, мислим на акредитоване студијске програме на Војној академији, односно звања којима може да се бира каријера. Ипак, треба истаћи оно што је суштина Војне академије, а то је школовање официра за потребе система одбране, а не инжењера или менаџера за потребе компанија. Међутим,

неспорна је чињеница да се током образовног циклуса добија квалификација за две професије, најпре за професију официра. То није могуће на осталим образовним институцијама. Наравно, квалитетно образовање, сигуран посао, стабилна плата, радно окружење и могућност напредовања на послу јесу кључни разлози што смо лидери у земљи када је реч о броју пријављених кандидата.

■ *Наши потпоручници имају јединствену прилику у држави – по завршетку школовања чека их радно место у Војсци Србије. Колико млади људи то цене?*

– Мислим да су потпуно свесни тога. То нарочито приметимо када обилазимо градове и промовишемо Академију пре селекције кандидата. На основу њихових питања видимо за шта су заинтересовани и шта је, заправо, разлог да конкуришу на

НОВИ КРУГ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Формирањем Универзитета одбране и четири нивоа усавршавања који „покривају“ комплетну каријеру официра постављени су кључни елементи реформе војног образовања. У наредном периоду очекује нас нови круг акредитације, тако да ћемо се у потпуности посветити томе. Променићемо и одређене студијске програме, како би били што квалитетнији и ефикаснији.

Војну академију. Ове године смо помислили да их је на такву одлуку потакло емитовање телевизијске серије „Војна академија“. Ипак, чини се да смо потценили младиће и девојке, јер они серију не повезују с Академијом, већ их за упис мотивишу други разлози.

■ *Како сће задовољни кандидатама за упис на прву годину Војне академије?*

– Последњих неколико година углавном се пријављују ђаци с одличним успехом из средње школе, па показују добре резултате на пријемном испиту. Овогодишњи резултати су добри, јер су у границама расподеле коју смо очекивали, с обзиром на то да се пријавило готово девет пута више кандидата него што примамо. Тест из математике био је нешто тежи него раније. Добро је што су кандидати с великим бројем поена били једнако добро рангирани и на тесту из математике и на провери физичких способности. То говори да је реч о комплетним личностима, а нама су такви потребни.

Интересантно је да је ове године конкурисао велики број кандидата из Београда. То није необично с обзиром на чињеницу да је ту највећа концентрација становништва. С друге стране, имајући у виду да престоничка деца имају веће могућности за студирање него деца из унутрашњости, онда је то велико изненађење.

■ *Школу националне одбране завршила је прва класа полужника Високих студија безбедности, а већ годинама уназад школују се официри на командном и штабном нивоу. Колика је улога Војне академије у вођењу каријере официра, посебно младих?*

– Један од кључних чинилаца који утиче на даље усавршавање и школовање јесте просек, прво током основних, а касније и током осталих нивоа студија. Залагање током образовања утиче на избор кадра за даље усавршавање и то тако мора да остане. Висок просек није случајност и он мора да се вреднује. Недавно сам разговарао са неколицином младих официра који су завршили Основни командно-штабни курс и командно-штабно усавршавање и охрабрује ме њихов похвалан став о програмима и курсевима на Војној академији. То је доказ да смо на правом путу.



Када је реч о избору кадра сматрам да морамо успоставити такве критеријуме да и особа коју процењујемо и чије даље школовање планирамо сама на то утиче. Никада не бих препустио слободну процену само претпостављенима. Људи се у Војној академији задржавају доста дуго, па начелник Војне академије или начелник катедре добро упознаје наставника, али се оцена и процена о његовом напредовању не заснива само на мишљењу претпостављеног старешине. На то може и мора да утиче и сам појединац. Оно што он унесе у своју каријеру – капацитет образовања и службене оцене морају да буду кључни приликом развоја његове каријере.

■ *Ово је прва генерација у којој су сви смерови завршили школовање по „болоњи“. Како су се показали током школовања?*

– Академија је и раније функционисала по принципу „болоње“. Завршио сам Техничку војну академију у Загребу и још тада смо функционисали тако, јер на просто нико не би завршио технички факултет у року да није било праћења студената и парцијалних испита. Тако да нама увођење „болоње“ није представљало проблем.

Ако вреднујемо генерације на основу просека, оне се не разликују много од претходних. То је и очекивано, тако да је просеча оцена генерације слична већ годинама уназад и креће се од 7,60 до 8,40. Оно што посебно наглашавам јесте чињени-

ца да последњих година немамо кадете чија је просечна оцена студија 10,00 или близу. Мислим да одговор за то треба потражити у чињеници да кадети раде више него студенти било ког другог факултета, јер поред учења имају и друге обавезе.

■ *Шта Војска гарантује цивилним студентима који се школују на Академији?*

– Они нису стипендисти, већ се школују о свом трошку, с тим што се део њих, одлуком министра, школује на буџету. Школарина на Академији није висока и спадамо у круг најјефтинијих факултета. Њима посао није загарантован, али добијају диплому с којом могу да се појаве на тржишту рада. Постоје врло атрактивни студијски програми, као што је, на пример, логистика одбране. Такав факултет не постоји у Србији, а свака озбиљна компанија у свом саставу има инжењера логистике. Исто важи и за друге студијске програме. Наравно, постоји и друга димензија – они се школују у војнообразовној институцији, другачије се прате него на цивилним факултетима, а и дисциплина је већа. Све то њихову диплому чини „квалитетнијом“.

ЦИВИЛНИ СТУДЕНТИ

Врло нам је важно да акредитоване капацитете искористимо до краја, што у пракси значи већи број студената. Број кагета које школујемо дефинисан је потребама Војске Србије, а пошто имамо простор, дозволу и капацитете да школујемо знатно више студената управо то и радимо. Прошле године примљена је прва група цивилних студената, а њихов овогодишњи број биће пет пута већи, што је последица великог интересовања.

■ *Шта бисте поручили кадетима који ће се 8. септембра оклићати првим еволеуама, а шта онима који на њих морају да сачекају још коју годину?*

– Млади потпоручници треба да се ослане на знања која су овде стекли образовањем и оспособљавањем. Морају да схвате да се њихово школовање и развој не завршава, већ су прешли само степенек више. За њих тек сада започиње истински рад и учење. Онима који остају препоручујем да боље организују своје време. Важна предност Војске и војних лица јесте самодисциплина, јер је само тако могуће све постићи. Треба да искористе садржаје које нуди Војна академија, а који нису део редовног програма – страни језици, курсеви и спортови. Да би све то постигли, морају мало вештије да планирају своје време.

■ *Недавна трагедија на „Пасуљанским ливадама“ свакако је утицала и на Вас и на Војну академију.*

– Војна академија не сме да остане иста после такве трагедије. То нас је присилило да неке ствари битно променимо и да радимо на подизању квалитета односа према послу, дисциплини и унутрашњој организацији. Јако је важно да истрага да коначан суд о томе шта се тог дана догодило. Сигурно је да су квалитет наставе и обуке на Академији на високом нивоу и да, засигурно, они нису узрок несреће. Као што рекох, треба сачекати резултате истраге, али већ сада је јасно да узроке треба тражити у одговорности, дисциплини и организацији појединца. После овако трагичног догађаја и губитка двоје младих људи који су били на корак од завршетка Академије нико од нас не сме да остане исти. Ипак, морамо наставити даље. Промоције ће бити, као и ранијих година, јер је то велика свечаност за оне који завршавају и нико нема права да им то одузме. Само, и тада се морамо сетити Филипа и Милине. ■

Мирјана БОРОВИНА
Снимила Душка СТЕФАНОВИЋ